

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות פתרון לשאלות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'29, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר. [קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעת פתרון לשאלון עברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. (4) לתחרות יש תועלת רבה.
ב. כותבת טקסט 1 מצדיקה את טענתה המרכזית באמצעות הבאת דוגמאות מתחומים שונים.
2. א. המסקנה העולה מן ההשוואה היא שלהישגיות יש יתרונות, והם עולים על אלה של התחרותיות.
ב. המושג שבא ידי ביטוי בפסקה ה בטקסט 3 הוא הישגיות. אחד המאפיינים של הישגיות הנזכרים בטקסט 2 הוא שהישגיות היא אישית לחלוטין ואינה קשורה בהשוואה לאדם אחר. ד"ר גאן המוזכר בטקסט 3 מיקד את תשומת הלב של בנו בשיפור התוצאה האישית שלו ולא בהשוואה לאחרים: "ד"ר גאן בחר שלא למקד את תשומת הלב של בנו בהשוואת ריצתו לשאר הילדים, אלא בשיפור שהשיג לעומת התוצאה הקודמת".
3. א. הבעיה היא שתחרות עלולה לגרום לחץ מופרז על הילדים. / כשהילדים אינם עומדים בציפייה לנצח בתחרות, הם מתאכזבים.
ב. ההורים מנסים להתמודד עם הבעיה באמצעות הכרזה שכל הילדים ניצחו / הימנעות מראש ממצבים של תחרות / הענקת גביעי השתתפות במקום גביעי ניצחון.
ג. לפי המומחים, דרך ההתמודדות של ההורים עם הבעיה אינה נכונה. לדעתם, תחרויות שנערכות מדי פעם עשויות לתרום להתפתחות הילדים, להכין אותם להצלחות ולהפסדים בחיים ולפתח אצלם מיומנויות חשובות כמו אמפתיה, התמדה וכו'.
4. הצעה לסקירה:
התפיסה הקלסית היא שלתחרות יש תועלת, אולם כשבדקים תפיסה זאת בתחומים שונים בחיינו מתברר כי היא אינה מדויקת משום שלתחרות נזקים רבים.
בתחום החינוך: התחרות בין הסטודנטים גורמת למגפת ההענקות באקדמיה (הפרנן, 2014). בתחום הספורט התחרות עלולה להוביל לפציעות קשות של ספורטאים משום שהיא גורמת לספורטאי להתאמן מעבר לגבולות היכולת שלו (הפרנן, 2014 וזך-מאור, 2016). לעיתים היא גורמת לתופעות, כמו רמאות ושימוש בסמים. הפרנן (2014) מציינת נזק נוסף המתבטא בקושי של ספורטאים לפתח כלים ליצירת קשרים חברתיים. גם בתחום המדע ניכרים נזקי התחרות והם באים לידי ביטוי בחוסר שיתוף פעולה בין מדענים, דבר שעלול לסכן את התפתחות המדע.
הדרכים להתמודדות עם הנזקים האלה הן לזהות בתוך עצמנו את הכישרון, הסבלנות והכישורים החברתיים ההכרחיים הנדרשים כדי לשתף פעולה זה עם זה (הפרנן, 2014). זך-מאור (2014) מציע לטפח סביבה הישגית במקום סביבה תחרותית, שכן הישגיות היא התמקדות האדם בשיפור הישגיו ולא בהשוואה להישגי אחרים.
– הפרנן, מ' (2014). תחרות קטלנית. אלכסון. אוחר מאתר alaxon.co.il.
– זך-מאור, ל' (2016). מהי הישגיות ותחרותיות בספורט סיבולת? אוחר מאתר shvoong.co.il.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

5. א. • אֶלְפִים וְשִׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
 • שלושים ושניים
 • שלוש
 • אַחַת-אֶפֶס
 • חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר
 • שבעת אלפים וחמש מאות
 • שישה עשר
 • פי שניים

- ב. • ילדים בני **שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה** שעוסקים בספורט סבורים שהדבר החשוב ביותר בספורט הוא לנצח.
 • חברות טיולים מציעות לציבור אוהדי הכדורגל חבילות תיירות ובהן טיסות ישירות, כרטיסים למשחק, שהות של ^{שלושה} **שְׁלוֹשׁ** לילות במלון וארוחות בוקר.

יש לבחור באחד מן הפרקים: תחביר או מערכת הצורות.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

6. א. א. איבר א | איבר ב
- I. האסטרטגיה של התחרות מעודדת ריבים, ולעיתים קרובות היא פוגעת בשיתוף הפעולה בין עמיתים בעבודה. משפט איחוי
- II. אתלטים בריטים | שהשקיעו בילדותם את כל זמנם באימונים | מתקשים בבגרותם ליצור קשרים חברתיים. משפט מורכב
- פסוקית לוואי
- ב. (1) משפט I – ריבים / בשיתוף (הפעולה בין עמיתים בעבודה)
 (2) משפט II – את (כל) זמנם (באימונים) / קשרים (חברתיים)
 (2) מתקשים ליצור
- ג. אתלטים בריטים השקיעו בילדותם את כל זמנם באימונים, ולכן בבגרותם הם מתקשים ליצור קשרים חברתיים. / משום שאתלטים בריטים השקיעו בילדותם את כל זמנם באימונים, הם מתקשים בבגרותם ליצור קשרים חברתיים.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

פסוקית סיבה

7. א. I. התחרות בין היצרנים נחשבת לחיובית בעיני הצרכנים כי היא גורמת להוזלת המוצרים.

פסוקית נושא

II. מי שאינו מנסה אינו נכשל.

ב. (1) אף על פי שהעתקת עבודות היא עבירה חמורה על תקנון האוניברסיטה, שיעור ההעתקות של עבודות עלה בחמישים אחוז בארבע השנים האחרונות.

(2) העתקת עבודות היא עבירה חמורה על תקנון האוניברסיטה, ולמרות זאת שיעור ההעתקות של עבודות עלה בחמישים אחוז בארבע השנים האחרונות.

מושא

מושא			נשוא	נשוא
לוואי	לוואי	לוואי	נשוא	נשוא
העולמי?	הבנקאות	בענף	למשבר	גרם

ג.

מושא

8. א. (1) בסביבה הישגית המאמנים בוחנים גם את איכות הביצועים של הספורטאים ולא רק את תוצאות התחרות.

(2) – בסביבה הישגית המאמנים בוחנים את איכות הביצועים של הספורטאים ואת תוצאות התחרות.

אוגד

ב. זוג I: • התאוריה של ד"ר גאן נהפכה למעשה.

נשוא

• המתאבק הפך את יריבו על הגב.

נשוא+נשוא

זוג II. • אם נעשה זאת, נזכה בפרס הגדול ביותר.

אוגד

• התחרות בין הספורטאים נעשתה קשה.

אוגד

זוג III. • הישגיות היא הרגשה אישית.

נשוא

• בזכות נחישותה היא השיגה הישגים נאים.

ג. I. מושא

II. הסגר

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

9. א. (1) I. (כמו) אמפתיה, התמדה ומשחק לפי התור

II. מומחה להתפתחות ילדים

III. שנת המשבר הכלכלי העולמי

(2) מיומנויות (חשובות) – מושא

לפי דוקטור טימותי גאן – הסגר

בשנת 2008 – תיאור

ב. משפט 1: המעבדות מלאות במדענים מבריקים.

משפט 2: המדענים/הם כבר לא מדברים זה עם זה בגלל הפחד.

משפט 3: אחד מעמיתיהם/העמיתים של המדענים ישיג הישגים מרשימים יותר משלהם.

10. א. (1) לדברי מנהל הסוכנות האמריקנית נגד סמים בספורט, השאיפה לנצח בתחרויות ספורט פוגעת בהוגנות,

במשמעת ובסובלנות.

(2) הנימוק להוספת הפסיק הראשון – פסיק לאחר הסגר.

הנימוק להוספת הפסיק השני – פסיק בין חלקים כוללים.

ב. שם עצם שם תואר פועל שם עצם שם עצם
מאמנים מיומנים מחזקים את החוסן הנפשי של המתאמנים שלהם ומנטרלים את הנטייה שלהם לתחרותיות

שם תואר
מוגזמת.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

.11

הפועל	השורש	הבניין	פועל מאותו שורש בבניין אחר
מְתַסְּפֵל	ת-ס-כ-ל	פועל	
לְהַשְׁתַּלֵּב	ש-ל-ב	התפעל	שילבו / שולבו / משולב / שלובים וכו'
נוֹתְרִים	ו-ת-ר	נפעל	מייותרים, מיותרים, מוותרים, מתייתרים, הותרנו וכו'
מְבִיאִים	ב-ו-א	הפעיל	
מְלֹאֹת	מ-ל-א	קל	להתמלא, ממולא, נמלא וכו'
לְהַתִּיר	נ-ת-ר	הפעיל	
לְזַהֵת	ז-ה-י/ה	פיעל	הזדהה, מזוהה וכו'

12. א. (1) מוחים, מתמחים, מחיתי

(2) מ-ח-י/ה

(3) מחרים – השורש: ח-ר-ם

מוחא – השורש: מ-ח-א

(4) • מוחים, מוחא, מחיתי

• קל

(5) מחאה

(6) מחתה

ב. לקרות

להעלות

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

13. א. אפשרויות תשובה:

- בנייה / פגיעה - קל
- תכנון / סיוע / שיתוף - פיעל
- הוצאות (הוצאה) - הפעיל
- התקדמות - התפעל

ב. (1) מנוכר - מכר

(2) שירה - ש-י-ו-ר

השראה - ש-ר-י/ה

אפליה - פ-ל-י/ה

אפלה - א-פ-ל

ג. (1)

שורש ומשקל	בסיס וצורך סופי
מאוץ	אימונית
משקולת	הליכון
	שיאן

(2) אימונית

הליכון

14. א. (1) • נ-ג-ף

• מקטלה

• י-ו-צ-א

• תורשה

(2) • י-ו-ל-ד

• גנבה

(3) • ח-ו-ש

• תפוסה

(4) • ה-נ-י/ה

ב. למילה הישג נוסף הצורן י שהוא צורן (גזירה) / נטייה, שמשמעותו שם תואר, וכך נוצרה המילה הישגי.

למילה הישגי נוסף הצורן ות שהוא צורן (גזירה) / נטייה, שמשמעותו הפשטה, וכך נוצרה המילה הישגיות.

ג. • I

• קטילה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, מועד חורף מאוחר, תשפ"א, 2021

15. א.

צורן גזירה	צורן נטייה
ראשון – סדר	חשובות – מספר (רבות)
פסלון – הקטנה	ארוכה – מין (נקבה)
צרפתית – שפה	

ב.

- (1) מושג
- (2) שם עצם
- (3) שם תואר
- (4) מקוממות – פיעל
- מושג – הופעל
- (5) דוגמה לתשובה: הוריי אינם **מרשים** לי לשחק במחשב יותר משעתיים ביום.